

FÖRSÄKRINGSVILLKOR FÖR FTP-PLANEN I LÄNSFÖRSÄKRINGAR – FOND FÖRVALTNING

Gäller från 2026-01-01 för försäkringar tecknade från 2008-01-01

Avtal om tjänstepensionsförsäkring för tjänstemän i försäkringsbranschen – FTP-planen – är ett avtal mellan FAO, Försäkringsbranschens Arbetsgivareorganisation, och Forena samt mellan FAO, Akavia och Sveriges Ingenjörer. Detta försäkringsvillkor avser både FTP-planens avdelning 1 och avdelning 2 där FTPK är den valbara delen. Valcentral för FTP är Valcentralen (som är en tjänst från Skandikon). Den försäkrade gör sina val på valcentralen.se. Valcentralen ansvarar för överföring av inbetalda premier till Länsförsäkringar och registrering av förmånstagare samt skickar årligen värdebesked till den försäkrade.

INNEHÅLL

1. Försäkringstagare – Försäkrad	2	9. Ändringsmöjligheter	5
2. Förmånstagare	2	10. Utbetalning	5
3. Information från Länsförsäkringar	2	10.1 Allmänna bestämmelser	5
3.1 Begränsad förfoganderätt för utlandsbosatta	2	10.2 Åtgärder för utbetalning	5
5. Inbetalning	3	10.2.1 Utbetalning av ålderspensionen	5
6. Förmåner	3	10.2.2 Uppehåll i pågående utbetalning samt förlängning av utbetalningstiden	5
6.1 Ålderspension	3	10.2.3 Utbetalning av återbetalningsskydd	5
6.2 Ändring till återbetalningsskydd	3	10.3 Tidpunkt för utbetalning och räntebestämmelser	5
6.3 Återbetalningsskydd	3	11. Begränsningar i Länsförsäkringars ansvar	5
6.3.1 Utbetalning vid dödsfall	3	11.1 Force majeure	5
7. Placering av sparandet i fondförvaltning	3	11.2 Övriga begränsningar i Länsförsäkringars ansvar	5
7.1 Regler för placering i fonder	3	12. Behandling av personuppgifter	6
7.2 Försäkringskapital samt avgifter, riskkompensation och skatter	4	13. Om vi inte kommer överens	6
8. Flytträtt	4		
8.1 Individuell flytträtt	4		
8.2 Tidpunkt för flytt	4		
8.3 Försäkringens värde vid flytt	5		
8.4 Placering av försäkringskapitalet vid flytt	5		

För försäkringen gäller vad som anges i detta villkor, i försäkringsbeskedet, i tillämpliga delar av bestämmelserna i överenskommelser som träffats mellan avtalsparterna, i lagen om försäkringsavtal, i försäkringsrörelselagen och i allmän lag i övrigt. Svensk lag gäller för försäkringsavtalet. För försäkringen gäller att Valcentralen företräder Länsförsäkringar gentemot arbetsgivaren.

Länsförsäkringar kan, efter godkännande av berörda arbetsgivar- och fackförbundsparter ändra dessa villkor samt ändra avgifter och avgiftsmodell för försäkringen. Ändringen gäller för försäkringstagare och försäkrad från den tidpunkt som beslutats av Länsförsäkringar.

Försäkringsgivare är Länsförsäkringar Fondliv Försäkringsaktiebolag (publ), 516401-8219 kallad Länsförsäkringar. Styrelsens säte för bolaget är i Stockholm.

Försäkringen enligt dessa villkor uppfyller inkomstskattelagens regler för pensionsförsäkring. Detta innebär bland annat att kontrolluppgift kommer att lämnas i enlighet med Skatteförordnandelagen.

Om utbetalning medför särskilda kostnader för Länsförsäkringar, till exempel vid betalning till utlandet, har Länsförsäkringar rätt att ta ut ersättning för sådan kostnad.

1. Försäkringstagare – Försäkrad

Arbetsgivaren är försäkringstagare. Försäkrad är den person på vars liv försäkringen är tecknad. Den försäkrade har rätt att bestämma förmånstagare till återbetalningsskydd och hur inbetalningen ska placeras samt att flytta ut försäkringskapital till annan föräkringsgivare.

2. Förmånstagare

Den försäkrade är oåterkallelig förmånstagare till ålderspensionen.

Förmånstagare till återbetalningsskyddet är den eller de personer som försäkringen utbetalas till om den försäkrade avlider.

Registrering av förmånstagare görs av Valcentralen.

Förmånstagare till återbetalningsskydd vid den försäkrades dödsfall är, om inget annat anmäls till Valcentralen, i första hand den försäkrades make eller sambo och i andra hand den försäkrades arvsberättigade barn. Med make jämställs även partner enligt lagen om registrerat partnerskap.

Den försäkrade kan skriftligen anmäla annat förmånstagarförordnande. Sådant förordnande kan endast omfatta följande personer:

- a) make, registrerad partner, tidigare make eller tidigare registrerad partner
- b) sambo eller tidigare sambo
- c) barn/styvbarn/fosterbarn till den försäkrade eller till någon person enligt a) och b).

Make är förmånstagare även när mål om äktenskapsskillnad pågår och registrerad partner är förmånstagare även när mål om upplösning av registrerat partnerskap pågår.

Med sambo avses ogift person, som under äktenskapsliknande förhållanden eller under förhållanden som liknar registrerat partnerskap, vid dödsfallet stadigvarande sammanbott med ogift försäkrad förutsatt att de

- a) har eller har haft eller väntar barn tillsammans eller
- b) tidigare har varit gifta med varandra eller levt samman i registrerat partnerskap eller i varje fall
- c) stadigvarande sammanbott sedan minst sex månader.

Om förmånstagare helt eller delvis avstår från sin rätt, inträder den/de som enligt förordnandet hade fått beloppen om den avstående varit avliden. Den som avstått från sin rätt ska inträda som förmånstagare igen om annan förmånstagare senare saknas. Avståendet kan endast göras innan förmånstagen tagit emot något pensionsbelopp eller vidtagit någon åtgärd med försäkringen.

3. Information från Länsförsäkringar

Försäkringsbesked utfärdas när försäkringen blir gällande.

Om den försäkrade ansluter sig till Länsförsäkringars internet-tjänster lämnas all information om försäkringen till den försäkrade genom elektronisk post eller via internettjänsterna. Genom inloggning till internettjänsterna visas försäkringsbesked och värdebesked. Länsförsäkringar har rätt att bestämma att information kan lämnas på annat sätt.

Om den försäkrade är ansluten till internettjänsterna ska ändrad e-postadress anmälas till Länsförsäkringar.

I övrigt kan den försäkrade få information och rådgivning direkt från Länsförsäkringar och på Länsförsäkringars webbplats.

3.1 Begränsad förfoganderätt för utlandsbosatta

Försäkringstagare, annan ersättningsberättigad eller placeringsberättigad som har för avsikt att bosätta sig i USA, Japan, Australien eller Kanada eller annat land med restriktioner för handel med finansiella instrument ska informera Länsförsäkringar om detta innan utflytt. När utflytt skett upphör rätt att göra förändringar i försäkringen till exempel förändringar av placering, premie, utbetalningstid, försäkringsskydd eller förmånstagare omedelbart. Innan utflytten ska den placeringsberättigade bestämma vilken placering som ska gälla under den tid bosättning utomlands pågår. Det åligger den placeringsberättigade att meddela Länsförsäkringar vilken placering som ska gälla under tiden för bosättning utomlands. För det fall någon överenskommelse om placering inte kommer till stånd, eller om Länsförsäkringar inte får information om bosättningen före utflytt, kommer senast valda placering att gälla så länge bosättning pågår i aktuella länder. Om premieinbetalning pågår kommer även premierna att placeras enligt senast valda placering, så länge bosättning i länder med restriktioner pågår.

4. När börjar försäkringen gälla?

Försäkringen träder i kraft från den dag då Länsförsäkringar har fått uppgift från Valcentralen om att en anställd ska omfattas av FTP hos Länsförsäkringar.

5. Inbetalning

Inbetalning till försäkringen görs av arbetsgivaren via Valcentralen i enlighet med vad som bestämts i ovan nämnda överenskommelser.

Begäran om återbetalning från Valcentralen på grund av felaktigt överförd inbetalning, regleras genom att återbetalningen tas från försäkringens värde.

Valcentralen lämnar information om premier och deras fördelning mellan olika försäkringar.

Länsförsäkringar placerar inbetalningen i tillämplig Länsförsäkringar Sparmålsfond, beroende på den försäkrades födelseår. Den försäkrade kan därefter ändra placeringen till andra fonder.

6. Förmåner

I försäkringen ingår livsvarig ålderspension och möjlighet att kombinera ålderspensionen med återbetalningsskydd.

6.1 Ålderspension

Ålderspensionen betalas ut till den försäkrade från 66 års ålder för FTP 1 och 65 års ålder för FTPK, och utbetalningarna pågår så länge den försäkrade lever.

Den försäkrade kan välja att pensionen helt eller delvis ska betalas ut. Pensionen kan även betalas ut tidigare än avtalad pensionsålder. Lägsta pensionsålder är 55 år. Det är möjligt att ändra utbetalningstiden. Kortaste utbetalningstid är 5 år för FTP 1 och 2 år för FTPK. För både FTP 1 och FTPK gäller att tidsbegränsad utbetalning kan pågå som längst i 20 år.

Utbetalning av ålderspension görs månadsvis från den månad pensionsåldern uppnås.

Utbetalning av ålderspension upphör om den försäkrade avlider.

Storleken på ålderspensionen beror på hur stora inbetalningar som gjorts, på värdeutvecklingen på försäkringen samt på utbetalningstiden. Utbetalning sker endast om det finns något värde på försäkringen.

6.2 Ändring till återbetalningsskydd

Den försäkrade kan när som helst välja bort återbetalningsskyddet. Innan ålderspensionen har börjat utbetalas kan den försäkrade välja att lägga till återbetalningsskydd. För tillägg av återbetalningsskydd krävs ingen hälsoprövning vid familjehändelse. Med familjehändelse menas om den försäkrade gifter sig, blir sambo eller får barn. Ändringen vid familjehändelse får utnyttjas under ett års tid från den tidpunkt familjehändelsen inträffat. Hälsoprövning krävs i övriga fall. Valcentralen utför hälsoprövningen.

6.3 Återbetalningsskydd

Återbetalningsskyddet betalas ut till förmånstagarna vid den försäkrades dödsfall.

Efter den försäkrades död har förmånstagarna rätt att ändra utbetalningstid för återbetalningsskyddet. Om flera förmånstagare finns krävs att alla är överens om ändringen.

Saknas förmånstagare görs ingen utbetalning.

6.3.1 Utbetalning vid dödsfall

Utbetalning av återbetalningsskyddet görs månadsvis från och med dödsfalls månaden.

Innan utbetalning av ålderspension påbörjats

Vid dödsfall innan ålderspension har börjat betalas ut, utbetalas återbetalningsskyddet till förmånstagarna i 5 år. Värdet av återbetalningsskyddet är detsamma som försäkringskapitalet.

Efter att utbetalning av livsvarig ålderspension påbörjats

Vid dödsfall efter det att livsvarig ålderspension börjat betalas ut, fortsätter utbetalningarna till förmånstagarna och upphör senast 20 år efter det att ålderspensionen börjat betalas ut. Värdet av återbetalningsskyddet är beroende av hur länge ålderspensionen betalats ut.

Efter att utbetalning av temporär ålderspension påbörjats

Vid dödsfall efter det att temporär ålderspension börjat betalas ut, fortsätter utbetalningarna till förmånstagarna under den tid som återstår av utbetalningstiden för ålderspensionen. Värdet av återbetalningsskyddet är detsamma som det kvarvarande försäkringskapitalet.

7. Placering av sparandet i fondförvaltning

Första inbetalningen placerar Länsförsäkringar i tillämplig Länsförsäkringar Sparmålsfond beroende på den försäkrades ålder. Om den försäkrade därefter önskar ändra placeringen till andra fonder ska detta anmälas skriftligen eller via våra internettjänster senast fem dagar innan inbetalningen kommer till Länsförsäkringar. Valbara fonder är de som ingår i Länsförsäkringars erbjudande för FTP-planen.

Länsförsäkringar åtar sig inget ansvar för värdeutvecklingen i fondsparande.

Efter den försäkrades död har förmånstagarna rätt att bestämma över sparandets placering i fonder. Om flera förmånstagare finns krävs att de alla är överens om ändringen.

Länsförsäkringar har rätt att

- begränsa antalet fonder i vilka inbetalningar kan placeras.
- bestämma visst minsta belopp för placering.

7.1 Regler för placering i fonder

Köp- och säljkurs för fondandelar fastställs varje bankdag. Länsförsäkringar har rätt att tillämpa säljkurs för inbetalning och köpkurs för utbetalning.

Om Länsförsäkringar vid beräkningstidpunkt inte har tillgång till gällande offentlig notering av försäljningspris för fondandel eller inte har möjlighet att förvärva fondandel till noterat försäljningspris för fondandel, har Länsförsäkringar rätt att tillämpa försäljningspris för fondandel som Länsförsäkringar på objektiv grund bestämmer.

Om Länsförsäkringar vid beräkningstidpunkt inte har tillgång till gällande offentlig notering av inlösenpris för fondandel eller inte har möjlighet att lösa in fondandel till noterat inlösenpris för fondandel, har Länsförsäkringar rätt att tillämpa inlösenpris för fondandel som Länsförsäkringar på objektiv grund bestämmer.

Inbetalning placeras i de flesta fall bankdagen efter det att inbetalningen kom in till Länsförsäkringar, dock senast inom fyra bankdagar. Om det är oklart hur inbetalningen ska placeras görs placeringen inom fyra bankdagar efter det att det står fullständigt klart för Länsförsäkringar hur inbetalningen ska placeras.

Om den försäkrade vill ändra fördelning av inbetalningen mellan olika fonder, ska detta skriftligen anmälas till Länsförsäkringar eller anmälas via våra internetjänster senast fyra bankdagar före inbetalningens förfallodag.

Omplacering av fondandelar görs senast fyra bankdagar efter det att skriftlig begäran eller begäran via vår internetjänst inkommit till Länsförsäkringar. Om fondbytesbegäran är oklar görs omplacering inom fyra bankdagar efter det att det står fullständigt klart för Länsförsäkringar vad fondbytesbegäran avser.

Utdelning från fonder används till köp av nya fondandelar i samma fond. För fonder gäller de stadgar för respektive fond som fastställs av Finansinspektionen samt lagen om värdepappersfonder och/eller lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder.

Vid utbetalning säljer Länsförsäkringar andelar tidigast sju bankdagar före utbetalningsdagen.

Länsförsäkringar har rätt att upphöra med viss fond för placering av inbetalning och sparande samt för omplacering av fondandelar. Detta gäller även befintligt sparande. Inbetalning och sparande ska då placeras i annan, av den försäkrade, anvisad fond. Om den försäkrade inte lämnar sådan anvisning har Länsförsäkringar rätt att omplacera sparandet i en av Länsförsäkringar tillhandahållen fond, i avvaktan på att den försäkrade lämnar sådan anvisning.

7.2 Försäkringskapital samt avgifter, riskkompensation och skatter

Försäkringskapitalet utgörs av andelar i fonderna.

Administrativa avgifter tas ut löpande på försäkringen under hela försäkringstiden enligt gällande prislista för FTP-plan. Avgifterna tas ut genom försäljning av andelar. Storleken på avgifterna samt sättet att ta ut avgifterna kan ändras under försäkringstiden.

Riskkompensation beräknas utifrån den försäkrades ålder, försäkringsskyddets omfattning och försäkringskapitalets storlek. Riskkompensation fördelas till försäkringen genom att nya andelar löpande tillförs försäkringen under försäkringstiden. När riskkompensation fördelas görs avdrag för avgift av riskadministration. Riskkompensationen samt sättet att beräkna och fördela denna kan ändras under försäkringstiden.

Uttag av administrativa avgifter samt uttag för att täcka de skatter som enligt vid varje tidpunkt gällande lagstiftning ska tas ut på försäkringen görs löpande under hela försäkringstiden genom försäljning av andelar. Sättet att täcka kostnaderna för skatt kan ändras under försäkringstiden.

8. Flytträtt

Med flytt avses att hela försäkringens värde överförs till en annan försäkringsgivare som godkänts av Valcentralen. För flytt krävs att en pensionsförsäkring tecknas hos den nya försäkringsgivaren. Länsförsäkringars ansvar som försäkringsgivare enligt det gamla försäkringsavtalet upphör när försäkringskapitalet överförs från Valcentralen till den mottagande försäkringsgivaren. Försäkrad och försäkringstagare till pensionsförsäkring får inte ändras med anledning av flytt. Försäkringskapitalet kan inte flyttas efter den försäkrades dödsfall. Flytt kan inte ske under försäkringens utbetalningstid. Flytt genomförs endast om åtgärden bedöms stå i överensstämmelse med inkomstskattelagens regler.

Vid flytt av försäkringskapitalet tas avgifter och kostnader samt eventuella skatter ut enligt en vid varje tidpunkt gällande prislista. Avgiften tas av det försäkringskapital som ska flyttas.

8.1 Individuell flytträtt

Med individuell flytträtt avses rätt för en enskild försäkrad att flytta hela sin intjänade pensionsrätt och motsvarande försäkringskapital i försäkring avseende ålderspension eller ålderspension med återbetalningsskydd.

Flytt av försäkringskapital för en försäkring ska inte förändra försäkringens innehåll i betydelsen att ålderspensionsförsäkring ska förbli ålderspensionsförsäkring efter flytt och ålderspension med återbetalningsskydd ska förbli ålderspension med återbetalningsskydd.

Den försäkrade får flytta försäkringskapitalet från valbar försäkringsgivare eller tidigare valbar försäkringsgivare och från försäkringsgivare för försäkringar där enskild försäkrad avstått från att välja (Ickevalsalternativet). Försäkringskapitalet kan flyttas till valbar försäkringsgivare.

Begäran om flytt av försäkringskapital görs till Valcentralen.

8.2 Tidpunkt för flytt

Försäkringskapitalet flyttas två veckor efter det att definitiv

flyttanmälan mottagits av Valcentralen. Länsförsäkringars ansvar upphör när försäkringskapitalet överförs från Valcentralen till den mottagande försäkringsgivaren.

8.3 Försäkringens värde vid flytt

Försäkringskapitalet bestäms vid flyttidpunkten. Försäkringens värde vid flytt motsvaras av fondandelarnas värde vid försäljning tidigast fem bankdagar före flyttdagen. Från detta värde görs avdrag för avgifter och kostnader samt eventuella skatter som tas ut i samband med flytten.

Sättet att beräkna försäkringens värde vid flytt kan ändras under försäkringstiden utan föregående meddelande till försäkringstagaren och den försäkrade.

Endast hela försäkringskapitalet i en försäkring kan flyttas.

8.4 Placering av försäkringskapitalet vid flytt

Försäkringskapitalet placeras inom fem bankdagar efter flytt till Länsförsäkringar. Om det är oklart hur försäkringskapitalet ska placeras görs placering inom fem bankdagar efter det står klart för Länsförsäkringar hur kapital ska placeras.

Försäkringskapitalet placerar Länsförsäkringar i tillämplig Länsförsäkringar Sparmålsfond beroende på den försäkrades ålder. Den försäkrade kan därefter ändra placeringen till andra fonder.

9. Ändringsmöjligheter

Ändring av försäkring görs till Valcentralen.

Försäkringen kan inte överlåtas, pantsättas, belånas eller återköpas. Den kan inte heller ändras så att den inte längre uppfyller inkomstskattelagens regler för pensionsförsäkring.

10. Utbetalning

10.1 Allmänna bestämmelser

Det belopp som ska utbetalas fastställs genom omräkning som bygger på aktuell prognos över försäkringskapitalets framtida utveckling med hänsyn till ränta, riskkompensation, administrativa avgifter och avkastningsskatt. Prognosantagandena uppdateras löpande.

Storleken på det belopp som ska utbetalas omräknas vid varje utbetalningstillfälle. Länsförsäkringar säljer andelar tidigast sju bankdagar före utbetalningsdagen (utbetalningstillfället).

Om det belopp som ska utbetalas vid utbetalningarnas början är lägre än två procent av gällande prisbasbelopp per månad, har Länsförsäkringar rätt att betala beloppet i efterskott kvartalsvis, halvårsvis eller årsvis. Om försäkringskapitalet understiger 30 procent av gällande prisbasbelopp, har Länsförsäkringar rätt att säga upp försäkringen och betala ut ett engångsbelopp. Om årsbeloppet eller försäkringskapitalet understiger de minimigränser Länsförsäkringar vid varje tillfälle tillämpar, har Länsförsäkringar rätt att betala ut hela försäkringskapitalet.

10.2 Åtgärder för utbetalning

10.2.1 Utbetalning av ålderspensionen

Begäran om utbetalning av ålderspension görs till Länsförsäkringar.

10.2.2 Uppehåll i pågående utbetalning samt förlängning av utbetalningstiden

Efter påbörjad utbetalning kan den försäkrade göra uppehåll i utbetalningen av ålderspensionen. Det finns inga begränsningar vad gäller antalet uppehåll. Den försäkrade kan begära att förlänga eller förkorta ett pågående uppehåll.

Den försäkrade har möjlighet att förlänga utbetalningstidens längd efter att utbetalning har påbörjats.

10.2.3 Utbetalning av återbetalningsskydd

Anmälan om dödsfall görs till Valcentralen som informerar Länsförsäkringar. Länsförsäkringar översänder sedan de handlingar som fordras för utbetalning av återbetalningsskydd.

10.3 Tidpunkt för utbetalning och räntebestämmelser

Utbetalning ska göras senast en månad efter det att Länsförsäkringar mottagit fullständiga handlingar. När utbetalning begärs kan Länsförsäkringar utreda om någon uppgift är oriktig eller ofullständig. Utbetalning behöver då inte göras förrän en månad efter det att utredningen är avslutad. Länsförsäkringar betalar dröjsmålsränta enligt räntelagen om utbetalning görs senare än en månad efter att fullständiga handlingar inkommit eller efter avslutad utredning. Även om Länsförsäkringar inte är i dröjsmål betalar Länsförsäkringar ränta på försäkringsbelopp som förfallit till betalning men kvarstår i Länsförsäkringars förvaltning. Ränta beräknas enligt en räntesats som svarar mot avkastningen på värdehandlingar i vilka beloppet kan placeras minskad med skäligen driftskostnader. Om rätt till dröjsmålsränta föreligger enligt räntelagen och denna räntesats är högre än ovan nämnda ska denna högre räntesats tillämpas för den tid dröjsmålsränta ska utgå.

11. Begränsningar i Länsförsäkringars ansvar

11.1 Force majeure

Länsförsäkringar är befriat från påföljd att fullgöra förpliktelse om underlåtenheten har sin grund i omständighet som förhindrar eller avsevärt försvårar fullgörande och som ligger utanför Länsförsäkringars kontroll och som inte skäligen kunnat förutses.

Sådan force majeure-händelse är exempelvis förändringar i lag, myndighetsåtgärd, krig, krigsliknande händelser, oroligheter, terrorhandling, naturkatastrof, brand, strejk, blockad, bojkott, lockout eller annan liknande omständighet. Detsamma gäller för skada förorsakad av fel i telefonnät eller annan teknisk utrustning som inte tillhör Länsförsäkringar.

Förbehållet i fråga om strejk, blockad, bojkott och lockout gäller även om Länsförsäkringar självt är föremål för eller vidtar sådan konfliktåtgärd. Föreligger hinder för Länsförsäkringar att verkställa betalning eller annan åtgärd i anledning av sådan force majeure-händelse som avses ovan i detta stycke, får åtgärden skjutas upp till dess hindret har upphört.

11.2 Övriga begränsningar i Länsförsäkringars ansvar

Länsförsäkringar ansvarar inte i något fall för indirekt skada, om inte skadan har orsakats av Länsförsäkringars grova vårdslöshet.

12. Behandling av personuppgifter

Du hittar information om hur vi på Länsförsäkringar behandlar personuppgifter och dina rättigheter i samband med det på vår webbplats lansforsakringar.se/personuppgifter.

13. Om vi inte kommer överens

- Om du inte är nöjd med ett beslut eller hanteringen av ditt ärende är vi naturligtvis beredda att ompröva det. Kontakta i första hand den person du haft kontakt med eller vår klagomålsansvariga/kundombudsman. Mer information hittar du på vår webbplats.
- Om du ändå är missnöjd kan du vända dig till Allmänna reklamationsnämnden med tvistefrågor som inte är av medicinsk karaktär. Tvistefrågor av medicinsk karaktär. Tvistefrågor av medicinsk karaktär prövas av Personförsäkringsnämnden.
- Du kan även vända dig till domstol för att få ditt ärende prövat. Dina ombudskostnader kan oftast ersättas genom rättskyddet i exempelvis din försäkring. Du betalar då enbart självrisken. Även den kommunala konsumentvägledaren kan ge råd och information.
- Vill du ha kostnadsfri rådgivning i försäkringsfrågor kan du också vända dig till Konsumenternas försäkringsbyrå.

Den som har anspråk på försäkringsersättning förlorar sin rätt om han inte väcker talan mot Länsförsäkringar inom tre år från det han fick kännedom om att anspråket kunde göras gällande och i varje fall inom tio år från det att anspråket tidigast kunde göras gällande.

Har anspråk framställts till Länsförsäkringar inom ovan angiven tid är fristen enligt ovan minst sex månader räknat från dagen då Länsförsäkringar förklarat sig tagit slutlig ställning till anspråket.